

SKUPNI PEVSKI ZBORI BODO NASTOPILO NOCOJ

Pri včerajšnji paradi so zbujale
pozornost slovenske flote

Danes praznuje mesto Cleveland šele pravo 150-letnico obstanka, ker na 22. julija 1796 so se izkrcali prvi pionirji ob izlivu reke Cuyahoga, ki so potem tukaj napravili novo naselbino, današnji Cleveland.

Ob 10:30 dopoldne se bo izkrcala skupina, oblečena v tedanje noše, z ladje obrežne straže ob izlivu reke Cuyahoga ter odšla na glavni trg v mestu. To bo začetek današnjega praznovanja. Opoldne bo kosilo za častne goste v Hotelu Carter; navzoč bo guverner Lausche in župan Burke. Potem bodo spominski obredi na Erie Street pokopališču v spomin prvih naseljencev, ki so pokopani tam.

Zvečer ob 7:30 pa pričetek drugih slovesnosti na tratah poleg mestnega avditorija. Prostor bo razsvetljevalo več kot 3.000 luči na kraju in z bližnjih poslopij.

Postavljeni bodo štirje veliki odri, na katerih bodo razne narodnosti vpriparjale svoje programe. Slovenci bomo zastopani v pesmi in plesu. Skupni pevski zbori pod vodstvom Ivana Zormanja bodo zapeli dve pesmi, Baraga Glee klub bo pa vpriporil slovenske narodne ples; plesalci bodo v narodnih nošah.

Ob 9:30 bo pa več kot 100 jaht in čolnov napravilo očarljivo povorko ob obrežju in sicer vzhodno od 9. ceste. Vse ladjice bodo razsvetljene. Ob 10:30 bo začetek umetnega ognja z valoloma koncem 9. ceste.

Parada flotil, ki je bila včeraj v Clevelandu, je bila najbolj impozantna, kar jih je Cleveland še videl. Vse od public square pa do Rockefeller parka je bila zbrana tisočera in tisočera množica, ki je zrla slikovite flote in razne pomembne prizore, ki so predstavljali razvoj Clevelanda od pionirskih dni pred 150 leti, pa do danes. Policija trdi, da je gledalo parado flot 175.000 ljudi.

Skoro vsaka narodnost, kar jih premore Cleveland, je bila zastopana. Videli smo primitivno prvo pošto, ki je vozila po blatnih gozdnih potih v Cleveland. Videli smo obliko čolna, s kakršnimi so, pred 150 leti imeli edini promet med Clevelandom in Akronom in še dlje po reki Cuyahoga, skozi zatvornice in ozke prekope. S takim čolnom so potovali iz Clevelanda do Akrona 3 dni.

Videli smo Indijance na konjih in peš, skupino prvih inženirjev, ki so na takratnem zemljišču merili zemljo za prve naselbine v tem okolišu, ki so ga takrat imenovali Western Reserve.

Videli smo prve avtomobile, ki so kasiljali pred našimi očmi, pa najmodernejše današnje. Potem razne narodnosti v svojih slikovitih narodnih nošah, ki so prepevali, se ustavljali in kar na sredi ceste zapledali svoje narodne ples. Gledalci so gledali in se čudili, pa živahno pozdravljali skupino

Posredovalni predlog za OPA pripravljen, če bo odobren

Kontrola živil bi šla
od 20. avg. naprej,
najemna zamrznjena

Washington. — Skupni odbor senatne in poslanske zbornice se je zedinil na posredovalnem predlogu, ki ga morata pa odobriti še obe zbornici. Glasom tega predloga bi bila OPA podaljšana za eno leto, toda kontrola nad cenami mesa, perutnine in mlečnih izdelkov bi šla šele od 20. avgusta naprej.

Po tem predlogu bi bil poljedelski tajnik diktator za OPA, ker on bi določeval cene za poljedelske pridelke. On bi tudi določil, kateri predmeti naj bodo pod vladno kontrolo in kateri ne. Predsednik Truman bi glasom tega predloga imenoval odbor treh mož, ki bi jih moral potrditi tudi senat, ki bi imel končno besedo glede cen industrijskim izdelkom. Ako bo ta posredovalni predlog sprejet, potem bo imela OPA pravico postaviti tiste cene, kot so bile 30. junija, ali pa postaviti nove. To velja tudi za najemnine.

Sliši pa se že, da bodo v senatu temu predlogu nasprotovali. V poslanski zbornici bi bili pa najbrže v večini zanj. Senator Wherry, ki je stavljal predlog za OPA dodatek, kakor ga je prej sprejel senat, da OPA nima nobene pravice kontrolirati cen mesa, perutnine in mlečnih izdelkom, je v soboto izjavil, da se bo boril naprej za isti dodatek in je proti temu, da bi se po 20. avgustu zopet postavilo kontrolo cen za meso in drugo, kakor govori najnovejši posredovalni predlog.

V Italiji se širijo delavski nemiri

Rim. — V provinci Novara je izbruhnila splošna stavka. Iz Puglie se poroča o delavskih izgradih. V mestu Mola pri Bari je izbruhnila generalna stavka. V Gallipoli je bila vržena bomba na zborovanje krščanske demokratske stranke. Demonstracije so radi velike brezposelnosti in radi visokih cen.

Gl. odbor Slovenske dobrodelne zveze priredi zlet za mladino 14. avg.

Gl. odbor Slovenske dobrodelne zveze pravi, da potrebuje naša mladina v poletnih vročih dneh in v dobi počitnic nekaj poštenega razvedrila in to pod dobrim nadzorstvom. Zato je sklenil, da priredi zlet na 14. avgusta k lepemu Conneaut jezeru. Vsi člani mladinskega oddelka SDZ bodo dobili iz gl. urada prostovoljno tje in nazaj.

Apelira se tudi na starše in druge, da se prigrasijo za ta zlet, ki bo, na posebnem vlakcu, Vožnja za odrasle bo \$3.39 na oba kraja.

Člani mladinskega oddelka SDZ pa dobe proste vozne listke, če se zgledajo na eni izmed spodaj navedenih sej in sicer na oni, ki je njih stanovanju najbližja. S seboj naj prinesejo plačilne knjižice. Z manjšimi otroci naj pridejo starši ali kaka odrasla oseba. Vse te seje bodo ob 7 zvečer in sicer:

Nocoj pri Bizjakovih na 8601 Vineyard Ave.
Jutri v gl. uradu SDZ, 6403 St. Clair Ave.
V sredo v SND na 80. cesti.

V četrtek v SDD na Waterloo Rd.

V ponedeljek 29. julija v SDD na Recher Ave.

V sredo 31. julija v Slov. nar. domu v West Parku.

Vsi drugi pa, ki stanujejo izven Clevelanda ali predaleč od prostorov teh sej, naj pišejo tozadevno predsedniku mladinskega odbora, F. M. Surtzu, 6401 St. Clair Ave., ali pa naj se zgledajo pri svojem društvenem tajniku.

Kot rečeno, ne samo mladina, ampak tudi starši so potrebni razvedrila, zato naj se tudi oni udeležijo. Vozne listke za odrasle lahko kupite na omenjenih sejah ali v gl. uradu SDZ.

Mladina pa tudi odrasli bodo imeli na tem zletu mnogo lepe zabave. Mr. Surtz bo z drugim gl. odborom tudi skrbel za razne tekme pri jezeru, igre in druge prijetnosti. Naj bi članstvo SDZ in njih prijatelji napolnili en cel vlak, ki bo peljal naše mladce ven v naravo na pošteno razvedrilo.

NOVI GROBOVI

Frank Svetle

Po 3 dnevni boleznii je preminul Frank Svetle, po domače Marinčič, Bartlett in Libby Rd. v starosti 82 let, doma iz Kamnje, fara Dobušica, odkoder je prišel sem pred 54 leti. Poleg žalujoče soproge Mary, roj. Mulh, zapušta sinove: John, Anton, Frank, Martin, Joseph, Louis; hčere: Anna Bobnar, Mary Kreck, Pauline Stepic, Rose Grega, Agnes Kappel, Frances, vnuke in pravnunke, ter več bližnjih sorodnikov.

Pogreb je bil danes zjutraj ob 8:30 iz Louis Ferfolia pogrebnega zavoda in v cerkev Sv. Lovrenca ob 9:00 uri. Naj počiva v miru, preostalih naše sožalje.

Vsi trgovci na tržnici so v soboto zaprli, da niso bili piketirani

Vsi trgovci, ki so imeli stojnice v tržnici na 55. cesti in Woodland Ave., so zaprli v soboto. Pravijo, da zato, ker so morali plačevati za blago previsoke cene, radi česar so morali tudi odjemalcem računati več. Drugi pravijo, da so bili izdani cirkularji, da bodo trgovci na tej tržnici v soboto piketirani kot v protest radi visokih cen. Pravijo, da ne bodo odprli do 29. julija in takrat le, če bodo cene blagu kaj nižje.

Radi te nenadne akcije trgovcev na tej tržnici, je bilo prizadetih kakih 25.000 gospodinj, ki redno nakupujejo svoje potrebščine od sobotah tujak. Sliši se, da so komunisti izdali okrožnice za piketiranje trgovcev.

Arabci bojkotirajo vse židovsko blago

Jeruzalem. — Arabci bojkotirajo vse židovsko blago v Palestini. To se nanaša tudi na židovsko ekonomsko, kulturno in socialno aktivnost. Židje v Palestini se pa pripravljajo na generalno stavko iz simpatije do 1.600 židov, ki so šli na lakotno stavko v neki angleški internaciji.

Dva sta utonila, dva so rešili v Gordon parku, ko se je zvrnil čoln

Cleveland, O. — V petek popoldne so se vozili v motornem čolnu blizu kopališča v Gordon parku štirje: Edvard Trebec, Gertrude Crawford, Jos. Pertosa in Marie Pappas. Čoln je zadel v neko navlako pod vodo in vsi štirje so se znašli v vodi. Na pomoč so pripravlali kopalci od obrežja. Ti so zvelikli na breg in rešili dva: Bertosa, ki stanuje na 15938 Whitcomb Rd. in Marie Pappas, ki stanuje na 1634 E. 78 St.

Nekaj pozneje sta pa križarila s čolnom na tistem kraju Steve Svekrič iz 1180 E. 78 St. in J. Whittington iz 1660 E. 75 St. Ta dva sta našla trupli Edvarda Trebeca in Gertrude Crawford. Naglo sta ju pripeljala na obrežje, kjer ju je požarna bramba skušala oživeti, toda je bilo že prepozno. Odpeljali so ju v Glenville bolnišnico, kjer so ju proglasili mrtvim.

Gertrude Crawford, stara 20 let, je stanovala na 1002 E. 66 Place, Edvard Trebec pa je stanoval na 1008 E. 71 St.

Utopljeni Trebec je bil star 25 let in je služil v drugi svetovni vojni pri 101. padalni diviziji vse od invazije na Normandijo do konca vojne ter je prejel več odlikovanj.

Pokojni Edvard Trebec je bil rojen v Washington, Pa. Pred 6 meseci je bil častno odpuščen iz armade, kjer je služil 3 leta. Bil je član društva Comrades SNPI. Tukaj zapušta mater Agnes, oče Frank mu je pa umrl pred 5 leti, dalje zapušta tri brate: Franka, Johna in George ter tri sestre: Josephine Naponic, Anzelma Colinear in Margaret.

Pogreb je danes zjutraj ob 10 iz Zakrajškovega pogrebnege zavoda v cerkev sv. Vida in na Kalvarijo.

Predsednikov sin je bil ranjen

Los Angeles. — Polkovnik James Roosevelt, sin pokojnega predsednika Roosevelta, je bil močno ranjen v avtni nezgodi v tem mestu. Nek avtomobilist se je zaletel v njegovega.

Revolucija v Boliviji je pognala dijake in delavce na oblast

La Paz, Bolivija. — Predsednik republike Bolivije, Gualberto Villarroel, je bil včeraj ubit in njegovo truplo so obesili na ulično svetilko, ko je prišel na vlado režim, ki je vodil zadnje dni krvavo revolucijo v deželi. Dijaki in delavci so prirejali krvave izgrede, tekom katerih je bilo ubitih nad 130 oseb, ranjenih pa nad 200.

Predsednik je bil težko ranjen, ko so revolucionarji naskočili vladno palačo. Mladi revolucionarji so predsednika še živega pograbili ter ga vrgli z balkona na cesto. Tam so ga pograbili drugi fanatiki in ga obesili na svetilko na trgu pred vladno palačo.

Revolucionarji so včeraj naznanili, da bodo stvorili novo vlado vseučilišnih dijakov in pa delavcev. Ubili predsednika je bil direktor, ki je vladal po svoji volji. Ko je videl, da je nevarnost velika in da uporniki dobivajo premoč, je hotel pomegniti. Na letališču ga je čakalo letalo z motorjem v pogonu, toda ni mogel uteči, ker so uporniki obkolili palačo.

Predsednik se je s svojimi pristaši zabarikadiriral v palači, katero so uporniki naskočili z gránatami in strojinami. Kmalu je streljanje potihnilo in vsi predsednikov pristaši so bili ali ubiti ali ranjeni.

Med bojem je stopila policija na stran rebelov in tudi nekaj vojakov se jim je pridružil.

Predsednik Villarroel je izgubil moč na isti način, kot jo je dobil leta 1943, ko je s pomočjo armade strmoglavil vladno predsednika Penaranda. Da bi si rešil glavo, je skušal Villarroel v zadnjem trenutku izročiti vlado armadi v roke, toda armada ga je zapustila.

Ves upor so prav za prav začeli in vodili vseučilišni dijaki, ki so šli na stavko še 9. julija, nato pa obdržavali protestne shode in demonstracije po glavnem mestu. Zadnji četrtek in petek so bili dijaki zopet na ulicah in tedaj se jim je pridružila tudi delavska federacija.

Poročilo zatrjuje, da ni bil v ameriškem poslanstvu v tem mestu nihče ranjen in poslopje je ostalo tekom revolucije nepoškodovano.

Legislatura se bo sestala za najemnino

Columbus, O. — Guverner Lausche je sklical državno legislaturu za nocoj, ki naj napravi kako postavbo za kontrolno najemnine. Ne ve se še, če bo guverner priporočal višjo najemnino, kot je bila pod O. P. A. Rekel pa je, da ne želi, da bi imeli tako postavbo v državi Ohio, če bo kongres napravil tako postavbo.

Znano je, da so guvernerju svetovali, naj bi priporočal legislaturi, da smejo hišni gospodarji zvišati najemnino od 10 do 15% od one, ki je bila pod OPA.

Clark je dal tovarno Avstriji

Dunaj. — Ameriški general je dal Avstriji veliko jeklarno v Linzu, katero so tekom vojne obratovali Nemci. Tovarna je bila znana kot Hermann Goeringovo podjetje.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Pozdravi s počitnic—

Mr. in Mrs. John Paulin ter hčerka Anne pošiljajo pozdrave iz Scheneyus, N. Y., kjer so na počitnicah pri družini Mr. in Mrs. Matt Kenig.

Jezerška vožnja—

Dekliški klub pri Cleveland Graphite Bronze Co., bo priredil prijetno jezersko vožnjo na večer 27. julija. Ladja Alabama odrine od pomola na 9. cesti ob 9. zvečer. Vstopnice se dobe do 23. julija, če se pokličite od 5 do 7 zvečer EN 7055.

Vile rojenice—

Družini Mr. in Mrs. Frank Vovko, 6517 Bonna Ave., so prinesle vile rojenice zalo hčerko prvorojenke. Materino deklško ime je bilo Uršula Rakar, hčerka George Rakarjeve družine iz 1067 E. 69. St. Tako je postal Mr. George Rakar stari ata že šestič. Čestitke!

Maša za sednino—

Jutri ob 7:15 bo darovana v cerkvi sv. Vida maša za pokojno Mary Kalister.

Brata išče—

Tekavec Alojzij, ki se nahaja zdaj z družino na Koroškem, bi rad zvedel za naslov svojega brata Franka, ki biva ali je bival v Indianapolisu. Poslal nam je zanj pismo, torej naj se nam zgledajo, če to sam čita, ali pa morda kak naš naročnik ve zanj.

Pismo ima pri nas—

Pri nas je pismo za Ivano Žagar; piše ji Alojz Cvajnar.

Na operaciji—

Mrs. Frances Lukač iz 9607 Prince Ave. se je morala podvreči operaciji, ki jo je srečno prestala v Mt. Sinai bolnišnici. Obiski so dovoljeni. Nahaja se v vardi "G" v 3. nadstropju.

Na obisku—

Mrs. Jennie Zelenz iz Woodside, L. I. (New York) je na obisku za en teden pri svoji sestrični Mici Krašovec, 1116 E. 74. St. Pozdravljena v naši metropoli.

Nemški krvnik je zdaj plačal s smrtjo za tisoče Poljakov

Poznanj. — Včeraj zjutraj so obesili v Poznanju pred očmi 15.000 gledalcev, bivšega nacijskega gauleiterja za ta okraj, Arturja Greiserja. Tekom nemške okupacije je bil glavar za ta okraj in je tekom svojega okrutnega vladanja poslal na tisoče Poljakov v koncentracije, iz katerih se ni nikdar več vrnil.

Vse je poskušal, da bi ubežal smrti. Obljubljal je, da bo vse ostalo življenje zvesto služil Stalinu, če ga pomilostijo. Toda predsednik poljske vlade Bierut je zavrnil apel za pomilostitev.

Nek poljski časopis je prinesel vest, da je skušal papež Pij posredovati za Greiserja. Toda iz Vatikana odločno zanikajo to trditve.

Greiser je bil star 49 let in rojen v Srodi na Poljskem. Na vislicah se je zviljal 7 minut, predno so ga zdravniki proglasili mrtvim.

Bodite previdni, kadar greste preko ceste. Prekoračite cesto samo pri signalni luči!

DROBNE VESTI IZ SLOVENIJE

(Došle preko Trsta)

KOLONIZACIJA V VOJVODINI. — Iz Vojvodine (Banat, Bačka, Baranja) je bilo pregnanih mnogo Nemcev. Na njihovo mesto naseljujejo sedaj druge ljudi iz raznih delov države. Tudi nekaj slovenskih družin so tam naselili. Uradno poročilo pravi, da so naselili na novo 40.000 družin z 210.000 družinskimi člani. Prednost so imeli borci in žrtve vojne. Znano je, da je zemlja v Vojvodini zelo rodovitna, zahteva pa vendar ta zemlja vedne skrbi, ker leži velik del teh polj nižje kot je tok Donave in Tise in je torej treba zavarovati to ravno zemljo z velikimi nasipi, ki zahtevajo vednih popravil.

BOROVNIŠKA NOVA PROGA je še v vednem delu. Pri preserskem mostu čez Ljubljansko se začne nova železniška proga, ki teče potem po ravnem obbarju do Borovnice, zavije v bo-

rovniško dolino in se potem dviga zapadno od Borovnice na staro borovniško postajo. Proga bo kake tri kilometre daljša kot je bila doslej. Borovniški most, ki letos obhaja 90-letnico, odkar je stekla čezenj južna železnica, bo ostal samo kot razvalina.

"TEDEN ZA CESTE." — Da bi obnovili zapuščene ceste so pozvali v drugi polovici maja vse prebivalstvo v Sloveniji k delu na ceste. Pol meseca je komunistično časopisje pisalo samo o tem "tednu za ceste." V treh dneh, pravi "Ljudska pravica," so v Sloveniji naredili takega dela za vrednost 2.745.000 dinarjev. Delalo je prve tri dni 10.000 ljudi. Vsak krajevni odbor se seveda po svoje pobaha, kaj se je v njegovem okolišu storilo. Kakor vse v Titovini je bilo seveda tudi to delo "prosto-

(Dolje na 6 strani)

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

(JAMES DEBEVEC, Editor)

6117 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio
Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko na leto \$7.00; za Cleveland in Kanado po pošti za eno leto \$8.00.
Za Ameriko pol leta \$4.00; za Cleveland in Kanado po pošti pol leta \$4.50.
Za Ameriko četrt leta \$2.50; za Cleveland in Kanado po pošti četrt leta \$2.75.
Za Cleveland in okolico po razpisalnicah: celo leto \$7.00, pol leta \$4.00, četrt leta \$2.50.

Posamezna številka stane 5 centov.

SUBSCRIPTION RATES:

United States \$7.00 per year; Cleveland and Canada by mail \$8.00 per year.
U. S. \$4.00 for 6 months. Cleveland and Canada by mail \$4.50 for 6 months.
U. S. \$2.50 for 3 months. Cleveland and Canada by mail \$2.75 for 3 months.
Cleveland and suburbs by Carrier \$7.00 per year, \$4.00 for 6 months, \$2.50 for 3 months.
Single copies 5 cents each.

Entered as second-class matter January 6th 1906, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd 1879.

83

No 142 Mon., July 22, 1946

Čemu te žrtve?

(Glas slovenskih beguncev v tujini)

Zdaj je že leto dni mimo in slovensko srce jih pozabiti ne more. Prav v teh urah se nam spet vračajo v misel in njih blede, okrvavljeni in razbiti obrazi se nam zde kot živa slika zagonetk, ki jih ni moči razrešiti. Sto in sto vprašanj je v njih in sto in sto jih prihaja v nas. Prepletajo se ta vprašanja z našo vsakdanjo stvarnostjo, z našo revo in bedo in v takšnih trenutkih se nam zdi, da živimo v drugem svetu.

Kdo je med nami, ki mu vsaj eden od njih ni bil blizu? Kdo, ki mu v teh trpkih grenkih urah žalobnih spominov ne hodi v misel vsaj eden od njih? Kdo, ki ni košček svojega srca pustil z enim od njih tam daleč nekje v domovini, kjer so oni za naše potrjenje plačevali s svojo mlado krvjo? Vsi, prav vsi smo z njimi in zdi se nam, vsakemu od nas se zdi, da so nam z njimi iztrgali kos življenja. Rana, ki je ni moči zaceliti, kri, ki ob vsakem spominu curlja znova, solze duše, ki ne usahnejo, zavest, ki je nič na svetu ne ubije več, hrepenenje, ki ne bo potešeno nikoli! Kadar smo z njimi, ali ni v nas, kot da mi sami ob njih hodimo ves dolgi in krvavi križev pot? Ali ni v nas, kot da z njimi vred nosimo njih križ, ki je tudi naš križ, na tolkere Golgote v Kočevski Rog, v Zafec, v Teharje, pod Lubnik, v Podutik, v savsko strugo? ... In slednjič: ali mi, kot da tudi mi ob takšnih pekočih spominih, ki nas prav v teh dneh ne zapuste več, ob njih krvavito opljuvani, razbiti, prebodeni in z njimi vred pretresljivi padamo v jame smrti?

Zdi se, da je slovenski človek, doma in v tujini, kjerkoli že je, v strahotnem navalu groba in toge žalosti iztisnil iz najtišjih dušnih globin očitajoč krič, ki ga čuje ne le sleherni slovensko srce, marveč široki svet prav do kraja zemlje:

"Moj Bog, zakaj si me zapustil ... ?"

Slovenska zemlja, ki nje plodni sokovi še vedno kipe v nas, pa vprašuje na naših obrazih, v nemirno begajočih očeh, na onemelih ustnih mrtvih: "Kaj res nismo drugega zaslužili? Kaj res ni bila vrednost naših domobrancev v ničemer drugem, kot v tem, da so jih pobili kot živino v klavnici? Kaj res naša domovina nima druge bodočnosti, kot da bo mrtvašnica vsega naroda? Kaj nam bo mesec maj res zdaj leto za letom namesto opojnega vonja po rožah in mlademu cvetju rodil samo še vonj po mrtličih? Kaj bomo res do konca časov v teh dneh namesto prošnih — brali samo črne maše in namesto hvalnic — prepevali "Libero"?"

In v navalu obupa, ki so ga te črne misli rodile, stoji pred nami veliko, strahotno vprašanje, ki mimo njega ne moremo: čemu te žrtve?

Da, resnično obupati bi nam bilo, če ne bi vedeli, da smo jih Bogu žrtvovali! Bog je dopustil, Bog je vedel, čemu njih smrt!

"Da se dopolnijo vrste izbranih. ..."

Da bo kri novih mučencev najbolj plodno seme, kar jih je kdaj padlo v naročje slovenskih tal! Da bo slovenska zemlja po njih krvi prečiščena! Da bo njih kri oprala vse grehe naše narodne preteklosti!

Bog jih je odpoklical, kot je klical svoje izvoljence skozi tri sto let v prvih časih, kot jih bo klical do konca dni. Večje odklike nam ni mogel izkazati, kot da jih je storil za priče svojega imena!

Res, če bi bilo življenje posameznika in življenje naroda samo za ta svet, solze bi bile na mestu in obup opravičen. Bili bi izgubljeni za nas vsi ti tisoči naših slovenskih fantov in vsi drugi deset in deset tisoči slovenskih ljudi, ki so v teh letih groze in smrti omahnili okrvavljeni, ki danes umirajo in ki bodo umirali, dokler je tak v božjih načrtih.

Mi pa vemo: vrednost življenja človekovega je v trpljenju in žrtvah! In narodov tudi!

Pa se vprašujemo: Kdo je bil v teh novih dneh mučeništva, ki je trpel in žrtvoval toliko, kot smo trpeli in žrtvovali Slovenci?

Trpljenje in žrtve sta tista milost božja, ki ju da Bog v polnosti umeti samo izbranim! In le iz trpljenja in žrtve se roče velike stvari! Slovenska bodočnost pa je velika stvar za posameznika in za ves narod. V trpljenju in žrtvah se nam rodi. Kdo je tedaj, ki si upa trditi, da ne nosi pečata potrjenja božjega, kdo, ki bi govoril, da je umrla in da ne vstane več?

V poslednjih trenutkih pravijo, ki so bili takrat blizu, so molili in padali s Kristusovim imenom na ustnih. ...

Tudi v arenah starega Rima so mučenci omahnili s Kristusovim imenom na ustih!

Mi pa vprašujemo:

Kdo je umrl? Ali Cerkev, ki je žrtvovala na tisoče mučencev, ali paganski Rim, ki je moril?

Kdo bo umrl?

Ali slovenski narod, ki je žrtvoval svoje domobrance za ime Kristusovo, ali tisti, ki je pohodil križ in slovenske jame napolnil z deset tisoči mrtličev? Vemo zdaj, čemu te žrtve!

Verujemo, kot so verjeli naši fantje, preden so omahnili onstran: Za vstajenje Marijinega naroda!

BESEDA IZ NARODA

Z božje poti

Cleveland (Newburgh). — Nikakor ne morem drugače, kot da povem javnosti, kako lepo romnaje k Mariji v Carey, Ohio smo imeli v nedeljo. Predno je sonce obsijalo zemljo s svojimi žarki smo že čakali busa, da nas odpelje pred oltar, s katerega žari nebeske matere ljubezen do nas njenih otrok.

Hitro jo je pobiral bus med lepimi njivami in žitnimi polji, kjer letos vse tako lepo raste. Jutranji vetrič je zibal rumeno klasje pšenice, med njim pa se je vila naša molitev in petje. Povem vam, da je Mrs. Marinko že vse pesmi izpela med potjo kar jih zna; prav gotovo jo še grlo boli če je kaj tiho, že veste, kaj je temu vzrok.

Ko smo dospeli do cerkvice, smo že zaslišali lepo petje študentov ki so ravno peli "Glorio," ker se je bila ravno kar pričela peta maša. Poklekli smo pred oltar izpod katerega teče studenec milosti. Z živo vero in otroško ljubeznijo smo hoteli napojiti svojo dušo in to, da se okrepča in poživlji. Zahvalili smo se nebeski materi za vse dobrote in prosili smo jo za varstvo še za naprej. Podali smo ji lep duhovni šopek povit s prelepimi slovenskimi Marijinimi pesmicami, katerih melodije so se kaj lepo glasile po veliki cerkvi in hitele k Mariji na oltar.

Sestre so nas pokrepčale z dobro južino in duhovniki pa z dušno hrano. Tako smo se zopet veseli odpeljali proti domu. Potolaženi smo bili, da smo tako vsaj nekoliko zadostili njen, ki nam je vedno ob strani v dušnih in telesnih nevarnostih. Obljubili smo ji, da jo še obiščemo. Ker je bilo med potjo vedno dovolj lepega petja, smo bili kar prehitro doma. Upam, da se zopet kmalu snidemo na božji poti pri Mariji.

Naprosili so me, da naj razglasim javnosti, da je New York Central železnica določila, da bodo imeli 15. avgusta poseben vlak, ki bo odpeljal iz Clevelanda ob 6:00 zjutraj in nazaj pa bo pripeljal ob 8:00 zvečer. Vožnja za tja in nazaj je samo \$2.75; za otroke od 5. do 12. leta imajo polovično vožnjo. V tej vsoti je všteti tudi

davek. Za nadaljna pojasnila pa vprašajte v uradu N.Y.C. železnice v Terminal Tower poslopiju soba 500, ali pa pokličite PR 5000 extension 90.

Če bi se pa nabralo za en bus takih, ki bi šli radi tja že 14. avgusta in ostali tam čez noč (kot smo to delali pred vojsko), bom pa jaz preskrbel bus. Od tukaj bi šli ob treh ali štirih popoldne, kakor bi pač odločila večina, drugi dan bi bilo pa najboljša, da bi šli od tam že ob devetih, ker takrat bo tja prišel posebni vlak in ob gotovo velika gneča. Kdor je zato, naj se prikladi, cena je štiri dolarje. Pozdrav vsem čitateljem,

Apolonija Kic,
Telefon: MI 5369.

Zahvala

Cleveland, O. — Spodaj podpisana se tem potom prav iskreno zahvaljuje Mr. in Mrs. Perpar v Madison, Ohio, za vso tako uljudno in izvrstno postrežbo, ki sva jo bila deležna pri njih v času najinega bivanja na počitnicah. Priporočam jih tudi vsakomur, ki namerava iti na počitnice in želi i meti dobro postrežbo, da se oglasi pri njih na Hubbard Rd. v Madison, Ohio.

Posebna hvala še Mr. Perparju, ki se je odtrgal od dela in šel z nama po bližnjih naselbinah v Geneti in Madisonu in nama pokazal še več slovenskih farmarjev, pri katerih smo se tudi ustavili in smo bili povsod zelo lepo in prijazno sprejeti. Prav lepa hvala tudi Mr. Frank Leskovicu, ki nama je razkazal svoje lepo posestvo. Jaz, ki sem bolj radovedna, kakor smo sploh ženske bolj firbčne, ga brž vprašam, ker sem že večkrat brala v Ameriški Domovini o kapelici, skropci in Francišku. Imela sem namreč že kvodriček pripravljen, a sv. Franciška ni bilo notri. Nato pa stopi v kapelico Mr. Leskovic in pravi: no ali ga sedaj vidiš? In s tem je dobila moja radovednost svoje zadoščenje.

Torej, še enkrat prav lepa hvala vsem in za vse in lep pozdrav od naju,

Joe in Antonija Čepek.

Liga Katoliških Slovencev v Ameriki

Še prosimo za obleko in obutev

Spet je prišlo v Ligin urad nekaj nadaljnjih zahval za prejetu obleko, obenem pa tudi prisrčna prošnja za več.

Temu se ne smemo čuditi. Veliko jih je v begunstvu in poslana obleka ni za večnost ...

Prav lepo se torej priporočam, da skušate po najboljših močeh še kaj nabrati in poslati. Pošiljajte na moj naslov, kakor doslej: Rev. A. Medic, Box 608, Lemont, Ill.

Resolucija sprejeta v Clevelandu

"LIGA KATOLIŠKIH SLOVENSKEH AMERIKANCEV" naj velja za predstavnico vseh katoliških Slovencev v Ameriki. "Liga katoliških slovenskih Amerikancev" želi da bi bila zastopana po vseh naselbinah, kjer živijo katoliški Slovenci.

"Da bo LIGA kat. slovenskih Amerikancev zastopana po vseh naselbinah, kjer živijo katoliški Slovenci, pozivljajo Liga vsa katoliška društva in organizacije, da bi iz svojih vrst izvolili ali menovali do tri zastopnike ali zastopnice, ki naj bi med društvenimi člani in članicami vzdrževali zanimanje za ideale in delo Lige kat. slov. Amerikancev. Imena izvoljenih ali imenovanih zastopnikov ali zastop-

nic naj se pošljejo tajniku Lige.

"Liga kat. Slov. Amerikancev" naproša vse centralne katoliške organizacije, naj svojim podrejenim društvom dajo posebno pobudo za izvolitev ali imenovanje takih zastopnikov, oziroma zastopnic.

Rev. M. J. Butala, predsednik,
Rev. Alojzij Medic, tajnik.

Govor Liginega blagajnika, brata Zalarja, na zborovanju v Kulturnem Vrtu

Bratje in sestre: Prav značilno se mi zdi za čas, v katerem smo se zbrali na tem Baragovem katoliškem dnevu, da nam je že prvi današnji govornik (Rev. Širelj) vsaj mimogrede pokazal na dve veliki fronti, ki si stojita nasproti v današnjih tako zelo resnih časih. Pokazal nam je na ti dve fronti s tem, da je omenil zunanje znake, pod katerimi se potegujeta vsak za svoje zmago in sicer na eni strani **srp in kladivo**, na drugi strani **KRIŽ**.

Kdo ne razume, kaj to dve pomeni? Demokratični ljudje smo in kot taki takoj razumemo, da naše mesto ni pod zastavo srpa in kladiva. Krščanski, da, katoliški ljudje smo, in kot taki

vemo, da je naše mesto tam, kjer vira zastava KRIŽA.

Bratje in sestre, jaz se ne bom spuščal v vprašanja, zakaj mi ne moremo in tudi nečemo pod zastavo srpa in kladiva. Ne bom vam razlagal, zakaj nimamo ničesar skupnega s tem znamenjem in zakaj se hočemo tudi dosledno držati proč od vseh tistih, ki se jim morda srp in kladivo ne zdita tako nevarna, kakor se zdita nam, ki se hočemo držati križa in vsega kar križ predstavlja. Vam, ki ste z menoj popolnoma istega mnenja, ne bom šel **dokazoval** pogubnosti **komunizma**. Vi z menoj vred opazujete svet in poslušate glasove naših vrhovnih katoliških voditeljev, zato veste, kaj nam je soditi o evangeliju komunizma. Zato se hočem v pogledu komunizma samega omejiti na to, da izrečem javno to, kar nam je vsem v srehi: **Katoličani smo in hočemo kot taki ostati, zato med nami in brezbožnim komunizmom ne more biti nič skupnega**. V političnem oziru je kompromis mogoč, v verskem oziru pa ni nobenega kompromisa.

Je pa nekaj drugega, o čemer bi rad spregovoril in o čemer je morda potreba nam samim in onim, ki poslušajo naš protikomunistične izjave, pa jih ne odobravajo, nekoliko več jasnosti. Vi sami veste in čujete, kako rado se zgodi, da nekateri ljudje presojujejo naše stališče in nam podtikajo stvar, ki nimajo ne repa ne glave in se nikakor ne strinjajo s tem, kar je v resnici v naših mislih. Vzemimo nekaj točk in jih danes na novo preudari-

1.) Ko mi javno in zasebno odklanjamo srp in kladivo, pa radi priznamo, da predvojni svet ni bil prav nič idealen, pa ga vzemimo iz kateregakoli vidika, bodisi s socialnega, gospodarskega, moralnega, političnega. O mi se kaj dobro vedamo da mora priti na svetu do velikih sprememb, če hočemo, da bo kaj napredka in kaj boljšega življenja za zbegano človeštvo. Toda nam kot katoličanom ni treba iskati misli in načrtov zaboljšanje sveta

DROBNE VESTI IZ SLOVENIJE

(Došle preko Trsta)

(Nadaljevanje s prve strani)
"navdušenjem." Gotovo je lepa misel popraviti ceste, toda iz istih časopisov, če se jih bere na tančnejše, sledi, da so ljudje to smatrali za novo tlako. Tako toži glavno komunistično glasilo "Ljudska pravica," da so v nekaterih krajih ljudi na mitingih premalo pončili, da je to "prostovoljno" delo. Ko so ljudje do bili poziv na delo, da so mislili, da je to prisilno delo in so šli z godrnjanjem popravljat ceste. Torej premalo pouka. Ali pa morda premalo partizanske vere. List sklepa, da radi slabe priprave marsikje ni bilo pravega materialnega in ne pravega političnega uspeha. Tudi pri popravilu cest so iskali "politični" uspeh.

GRADNJA ŽELEZNICE. — Listi prinašajo tudi poročila o taki prostovoljni gradbi krajske železnice v Baranji. Zgradili jo bodo samo mladi ljudje, predvsem študentje. Ti so šli na delo v posebnih brigadah. Gotovo tudi zelo "prostovoljno."

ZA BIRMO. — V Sloveniji se je vršila birma na raznih krajih. Birmovalna sta belgrajski nadškof Ujčić in zagrebški pomožni škof Lah. Ljudje so seveda vse storili, da bi obhajali slovenski kar mogoče po starem. Zanimivo je bilo te dni pregledovati ljubljansko časopise. Tam ste videli celo vrsto oglasov, kaj vse ljudje prodajajo — za birmo. Eden ponuja kratke hlače za birmanca, drugi žepno uro, tretji bečev rokavice, pa spet razne druge drobnarije. Zakaj ljudje skušajo spraviti take stvari v denar? Zdi se nam, da je to najboljši do-

in "za po novem" v kakšnem materialističnem marksizmu, komunizmu ali v kakih drugih "izmih." Mi imamo Kristusov evangelij in mi imamo svoje kažipote za "po novem" v rimskih papežih in njih čudovito globokih okrožnicah, od katerih vsaka zase odvaga sto Marksov, Leninovih in Stalinovih knjig. Tudi če za trenutek ne upoštevamo, da je podlaga tem okrožnicam Kristusov evangelij, in tudi če za trenutek pozabimo, da so papeži namestniki Kristusovi, z drugo besedo: Tudi če papeže smatramo samo za svetne voditelje, ni se nam njih treba strahovati, če njihove nauke in njihova početja magari samo z zgolj svetnega stališča primerjamo naukom prej imenovanih takozvanih modernih apostolov človeštva.

Da, da, bratje in sestre, mi smo zkozinskot za "po novem," toda gre nam za to, da vse tisto "po novem" vpelje na svetu na človeka dostojen način s pametjo, s premislekom, z evolucijo, ne pa z **nasilno revolucijo**, ki v vsakem primeru stokrat več poruši, kot je zmožna pozidati.

Očitajo nam, da nismo za "po novem," toda sami vpeljavajo razne reči "po novem," ki so v resnici tako stare, da se je stari svet izpred Kristusovih časov do dna duše oddahnil, ko jih je krščanstvo začelo sistematično odpravljati. In te reči so na primer: Krvavo klanje, nečloveška sužnost, državni absolutizem, tajfite osebnega človeškega dostojanstva, dikatura poedincev ali celih razredov itd.

Ne, ne, bratje in sestre, za take "nove" reči pa res nismo, pa magari da nas ves komunistični in polkomunistični svet zmerja z najhujšimi reakcionarji. (Dalje prihodnjic)

Demokrate kontrolirajo zdaj rdeči fašisti

New York. — Načelnik narodnega odbora republikanske stranke je tukaj izjavil, da so "rdeči fašisti" dobili kontrolo nad demokratsko stranko in da vladna administracija zdaj tako pleše, kakor rdeči godejo.

DROBNE VESTI IZ SLOVENIJE

(Došle preko Trsta)

kaz, da nekateri ljudje žive samo še od razprodaje. Vse mora v denar, da more živeti, kdor ni v komunistični milosti.

DELITEV ZEMLJE SE VEDNO polni predale komunističnih listov. Tako se glavno komunistično glasilo jezi, da celo nekateri partizani ne razumejo pomena delitve. Še huje da je bilo z zaostalimi kmečkimi množicami, ki so mislile, da se da dobiti več zemlje, kakor je je bilo v resnici za razdeliti. Tako piše "Lj. pravica," da sta se v grospuljskem okraju pritožila proti odločbam agrarne komisije dva pristaša OF in sicer kmetič 6 ha zemlje in kmetica z 10 ha zemlje, češ, da njima niso prav ničesar prideli. Tako se sedaj uče partizani, kako težko je krotiti ljudsko "požrešnost" če enkrat proglašiš načelo, da sme država krasti. Če sme eden, zakaj ne bi smel drugi?

ST. VID NA DOLENJSKEM. — V St. Vidu so župnijsko zemljišče razdelili in samo 3 ha in pol je ostalo župniku na razpolago. V odločitvi komisije stoji, da se pušči župniki, ki je zgodovinsko važna, 15 ha. To pa so naredili tako, da so pripisali župniku v uporabo zemljišče raznih mežnarjev in vsa stavbišča in tudi — pokopališče. Tako so partizani svojo lastno postavbo pogazili, da so mogli vzeti župniku možnost preživljanja od posestva.

PREŽIVLJANJE DUHOV. — ŠČINE je sedaj popolnoma na ramah prebivalstva, ki je v nekaterih krajih samo skrajno obubožano. Vendar kažejo poročila, da ima verni del naroda razumevanje za preganjano duhovščino in išče načinov, da svojo duhovščino tudi v sedanjih razmerah primerno preživi. Preganjanje duhovščine je to le še tesneje združilo s preganjanjem ljudstvom. Naj pripomnim, da je takomenovana kongrua (doplačilo države), kar je je še bilo, bila ukinjena že lani, še predno je bila izvršena takomenovana ločitev Cerkve od države.

Ko sem dregal v tisto pokrito rihito, kot bi pobiral grah iz kro-pa, sem si predstavljal veliko razliko med malim koščkom ribe in veliko skledo kurjega ajmohta. Se reče, saj ne zametujem rib, če se jih servira pravilno. To se pravi, če se kuharica strogo drži starega pravila: da mora riba plavati. S tem pa ni mišljeno, bogvaruj, življenje ribe v vodi, ampak je mišljeno tisto, kar se mora zgoditi z ribo, kadar enkrat zapusti krožnik in se vden v vašo jedilno shrambo. Tam mora riba plavati, pa tudi tam ne v vodi, bognečaj, ampak v kaki drugi tekočini, najboljši taki, ki se stisne iz trte. Pravijo, da se riba nikjer boljše ne počuti, pa tudi tistemu, ki jo uživa, se ne peha nazaj.

Ampak v bolnišnicah imajo v tem oziru popolnoma drugačne recepte, po mojem mnenju, zelo napačne. Tam namreč ne dajo no dobro pijačo nič. Se reče, samo kar se tiče bolnikov in bolniških kandidatov. Vse mogoče ti bodo predpisali, samo kake zares pravdske stvari ne. Šur, naj bi se pijačo tam servirali, potem bi bil pa res tak drenj tam, da bi ne bilo za nikamor.

No, tisto predpodobo od ribe sem pospravil, založil nekaj tistih vzorcev od prikuh, spil dve skodeli kave in kar zadovoljen sem bil, ko sem se vlegel na preževanje na posteljo. Ugotovil sem, da popolnoma brez potrebe zapravljam tukaj večer. Saj če bom šel drugi dan na preiskavo, zakaj pa moram biti kar en dan prej tukaj, bi rad vedel. Ampak najbrže zato, da bom gotovo tam, da me v zadnjem trenutku ne bodo iskali po vsem mestu. Nobenega drugega dela nisem imel pod milim nebom, sem pa lepo zaspal. Saj nič več ne stane, bom pa nekoliko polovil, kar premalo spim doma, sem si mislil.

Pa sem komaj zatislil oči, ko me spet spravi na ta svet mehka roka bolničarke, ki mi prijazno svetuje, da bi bilo zelo priporočljivo, če bi se slekel in šel pod odejo, kakor je to navada povsod, kjer imajo postelje. Prosi sem jo za zameri, češ, da sem se samo malo naslonil, ker za pravi počitek je še prezgodaj po mojem računu. Dopovedala mi je, da me bo prišel zdravnik pregledat, če bom dober za preiskavo drugi dan.

"Kaj bo preiskava tako huda?" sem se na smrt prestrašil, ki sem si vedno predstavljal, da bo vsa tista preiskava nekako taka, kot bi z Lojzetom Srpanom izbirala blago za obleko.

"Eh, kaj bo huda, ampak tako mora biti pri nas," je rekla in me močno potolažila. Pustila mi je na postelji špitalsko uniformo in odšla. Veste, v bolnišnicah te ne preoblačijo, če se lahko sam. Vsa tista uniforma je pa obstojala iz ene srajce, ki ima to čudno navado, da se zape-nja zadenj in ne spredaj, kot je med civiliziranim svetom navadna. Pa z blagom za srajce strašno varčujejo. Nič se ne bom zlagal, če rečem, da seže srajca od vrata pa samo do pazduhe, drugo je pa samo sapa. Malo večja je kot je tisti prtček, ki ga privežemo otrokom pod vrat, da se ne počofajo.

Smuknil sem pod odejo, pa spet zaspal. Kaj naj pa drugega počnem, vas vprašam. Pa mislite, da so me pustili potem pri miru? Eno figo so me, vam rečem.

Višarska polena

SPISAL NARTE VELIKONJA

"Da, po notarja, Matijec!" Ves pogum mu je splahnel, čutil je samo praznoto, svojo praznoto v srcu.

"Ne! Da se ni ponesrečil, da so ga umorili!" "Vidiš jo!" se je smejal Tine, ki je iskal čevlje v kuhinji. "Zdaj gre pa zares!"

Matijec je vstala, čez čas se vrnil v kuhinjo in dejal:

"Kdo je nocoj odkril kozelc?"

"Vihar!" je dejal Mohor nejevoljen.

"Ali je bil vihar?" se je začudil.

"Ti nisi ničesar slišal!" je rastlel Mohor.

"Če sem spal!" je mirno pil Matijec kavo. "Ampak kozelc se mora kaj pokriti. Ječmen mora vanj! Bom poslal rajši sosedovega v mesto!"

"Se bolje!" je dejal Mohor in nadaljeval v mislih: "Ti bi se tako skesal po poti!"

In je zapregel, posadil na vos sosedovega fanta, mu stisnil v roko denarja za kosilo, da mu je fant začuden pogledal v oči. "Ali stavec nori?"

Mohor je ves nemiren stopical okoli hiše, od hiše do hleva, od hleva do hiše in nazaj ter od pričakovanja kar bledele v obraz. Matijec pa je mirno spravljaval opeko izpod strehe ter pribijal late na kozelc. Navidez mirno in si je to mirnost skušal prigravititi.

"To pa le ni, kar si bodi! Da je tako opeko pometalo in razbilo!"

Franco je bila razburjenost noči tako zmutila in zdelala, da je morala leči. Mrzilo jo je, a še bolj jo je zeblo v duši. Klančarka ji je kuhala čaj ter jo grela z ovitki.

Tine si ni bil na jasnem. Slutil je, da se je nekaj zgodilo, česar ne razume. In mu je prvi hip prišlo na misel, da ga je Blaž izdal. "Če me je izdal in bo Franca razkričala, se ne bom mogel braniti. Čim bolj tiščim zobe, tem bolj mi šklepečejo. Vsak že sliši, kako šklepečejo, kaj pa? Saj je že napravila testament v prid staremu — kaj pa, če ga prevrne meni v korist? ... Bolna je spet — in v mesto je poslala."

Tine je oprezoval.

Ko je videl, daje izginila Klančarka iz kuhinje po vodo ter si je tudi Mohor nestrpno senčil oči, strmeč na cesto, je stopil v izbo.

"Ti si, Tine?" je vprašala Franca s čudnim, mirnim, a mrzlim glasom.

"Da!" je odvrnil. "Ti si poslala po notarja?"

"Sem!" je mirno in odločno dejala ter sedla na posteljo.

"Ali ti je tako hudo?" jo je hotel prijeti za roko.

"Pusti me!" se je otrsela.

"Ali nisem tvoj mož?" je dejal.

"Boli me!" je odgovorila.

"Ali je treba notarja?" je poizvedoval. "Saj si že napravila testament, ki ga se nisi preklicala!"

"Popravila ga bom!" je spet trpko dejala Franca.

"Pravi!" je razburjeno dejal Tine. "Če misliš popraviti, potem ne pozabi, da sem tvoj mož!"

"Svojega, moža ne bom pozabila!" je pritrdila Franca mrzlo.

"In da prepíšeš meni!" je silil vanjo.

"Svojega moža ne bom pozabila!" je ponovila s poudarkom.

Nato sta obmolnila.

Zunaj je Matijec iskal zrebje ter godrnjal sam pri sebi. Franca je čakala, da je odšel.

Čez čas se je sklonila k Tinetu:

"Meni se je sanjalo, da se Franca ni ponesrečil?"

"Kaj pa?" se je zdrznil. "Saj smo ga pokopali."

Za hip se mu je zamigljalo pred očmi. Kakor da so odkopali njegovo skrivnost in da stoji ob svojem lastnem grobu.

Slovenija v dobi okupacije

Napisal notar Josip Lesar (Nadaljevanje)

Na svoja zagotovila, da se bodo zapadni zavezniki borili do kler ne bo sleherni človek osvobojen ustrahovanja, kar je četrta točka poslanice, ki jo je veliki predsednik poslal svojemu kongresu za novo leto 1941, so izgleda — pozabili.

Ves razvoj političnih prilik v domovini je naraven razvoj do tedanjih domačih in svetovnih dogodkov. Iz župana ljublj. mesta, za kar so ga Italijani po Adliščevem odstopu v letu 1942 postavili, je postal po prihodu Nemcev v Ljubljano jeseni 1943 general Rupnik prezident pokrajinske uprave in organizator domobranstva. Neglede na njegovo morebitno častihlepnost ali druge njegove človeške napake, mu bo zgodovina enkrat dala priznanje, da je hotel dobro.

V borbi za obstanek, ko sta kar dva sovraga vsak na vseh straneh napadala in grozila uničiti slovenski narod, je Rupnik izbral vse svoje sile in vse možnosti, da ustanovi slovensko narodno vojsko. In po njegovi zaslugi, seveda tudi po zaslugi vseh poštenih Slovencev, je res zrasla armada, ki se je po svojem bistvu in duhu res lahko imenovala slovenska. Tragika te vojske je pa v tem, da je stopila v borbo prezgodaj. Zapad je ni razumel, ali pa je v svoji gnolobi ni hotel razumeti.

Rupnik je kljub nasprotovanju okupatorja povezal vsake straže. V njegove vojaške formacije niso vstopali le poštenski slovenski fantje, ampak celo bivši partizani. Seveda, kot povsod, je bilo med pšenico tudi dokaj lulke.

Okupator je skrbel, da je Ljubljana in pokrajina prejemala prehrano iz ... Italije. Dovoljeval je povečanje domobranske vojske in svobode sploh. Seveda smo okupatorju vsako drobtinico dvakrat plačali, ne ravno z denarjem, pač pa na drugi način. Žrtve so padale vedno. Nemec se je zanesel samo na svojo moč, nikdar pa ne na domobranci. Kakor nekdanj Lah, tako je tudi sedaj Roesener (general SS) omejeval svobodo akcij domačih vojski. Partizanska terenska služba je tudi pri tem okupatorju žela uspehe. Med SS-ovci in Gestapovci je bilo dokaj — komunistov. In ti so skrbeli za zveze in za to, da so udarce dobivali predvsem poštenski Slovenci.

Dejansko se je bila med nami in Nemci večja borba kot med Nemci in partizani, ves čas do konca. Da, Nemci so domobranske borbe s partizani na terenu celo povsem odkrito ovirali. Za primer navaden SS-hauptmana Schumacherja. Ta je bil zvezni oficir med Nemci in domobranci. Nekoč je na terenu onemogočil akcijo domobrancev, ki je bila že tik pred velikim uspehom. Drugič je vodil po terenu dve domobranski skupini tako, da se nista spoznali in sta drugo drugo napadli. Padlo je takrat krog 20 naših fantov. Ko so spoznali usodno pomoto, so od

groze vsi borci onemeli. Schumacherju je baje domobranci stotnik pljuhil v obraz. Nekaj dni za tem je Schumacher padel. Javno se je govorilo, da so ga pobili domobranci. Okupatorji njegovega dobrega imena niso branili.

Po par mesečnem bivanju v Ljubljani sem prišel zdravstveno zopet nekoliko sebi. Dohodkov ni bilo, dolgov vedno več. Iskal sem zaposlitve. Oddelku pokrajinske uprave, nazvanem Socialna pomoč, je načeljeval pok. Narte Velikonja. Tudi nanj sem se obrnil za zaposlitev. On me je poslušal, me razumel, dal podporo in namestitev. S 1. majem 1944 sem postal tajnik Ljubljanskega mestnega podpornega odbora, ki mu je tudi predsedoval pokojni. Sodeloval sem z njim do konca vojske, prav do 5. maja 1945 in v tem času spoznal človeka, ki je delal dobro zaradi dobrega in "Dobrega". Njegova desnica res ni vedela, kaj daje tečica. Podpiral je vse resnično potrebne zaradi potrebe. Kljub temu, da se je zavedal, da bo marsikateri podpiranec nekdanj s svojatjo turlel zahteval njegovo smrt, vendar ni mogel takemu človeku, dokler je izkazoval resnično potrebo, zavrniti prošnje in mu ne dati podpore.

Poznam neštete primere, saj sva dnevno skupaj reševala prošnje za podporo. In on je poznal vsakega od 7.000 ljubljanskih podpirancev, skoraj osebno in do dobrega. Krivice delati ni znal. "Bolje je, da podpiramo med 100 ljudmi prosilci 10% nevrednih, kakor da bi le enega potrebnih zavrnili," to je bilo načelo, ki ga ni nikdar zavrgel. O pok. Velikonji sem že pisal in bom najbrže še, ko bom smatral za potrebno, a v okvir tega pisma to ne spada. Ugotavljam samo to, da je on, kolikor morem jaz soditi, največji slovenski mučenec, kar nam jih je dala najbolj razburkana doba naše narodne zgodovine.

Po jaltški konferenci oziroma že po sklenitvi pakta Šubašič-Tito, smo se zavedali, da nas ne čaka nič dobrega, upali pa smo da bodo zapadni zavezniki zasedili vsaj zapadne predele Jugoslavije. Upanje smo opirali na to, da so v Londonu poučeni o nenormalnih odnosih med Hrvati in Srbi, ki brez zunanje pomoči medsebojnih sporov nikdar rešiti mogli ne bodo. Upali smo, da bodo Angleži in Amerikanci — zlasti slednji, ki so imeli s papežem toliko samo dobro obetajočih zvez vsaj sočasno s partizani in Sovjeti prišli v Ljubljano. Pa iz vsega tega ni bilo nič in tudi iz inozemstva nobenih direktiv, ker ni bilo nobenih zvez.

Sprva osuplo spoznaje pa z resignacijo smo gledali v srbsko četniško in Litičovo vojsko, ki se je v marcu in aprilu 1945 pomikala skozi Ljubljano proti zapadu. "Pa valjda nečete begunci. Mi pa smo se, kot ga potapljačji se, oprijemali vsake bilke in upali, češ, morebiti se bo pa zgodilo nekaj velikega

in rešeni bomo.

Pa prišel je tisti dan, ki smo ga odganjali iz svojih misli, tisti 5. maj, ko se je začela valiti vojska — konglomerat Srbov, Hrvatov, Arnavtov, Grkov, Bolgarov, Kirgizov in drugih Azijatov iz Kočevja sem proti Ljubljani. In takrat je šlo od ust do ust vseh razočaranih; Beži, kdor more proti Gorenjski in čez Ljubelj na Koroško, da pridemo v varstvo zapadnih zaveznikov. Kaj se je zgodilo zadnje dni, vam je itak znano in vam ne bom popisoval. Možeče enkrat pozneje, ako boste želeli in bo prilika.

Prehodili smo Ljubelj: Univerzitetni profesor je korakal vstric s kmečkim očancem, stara kmečka ženica je vodila za roko malega vnučka in pripovedovala uradniku gorje in nadloge begustva. Ljudje prav iz vseh stanov so trudni rinili v gorske klanec v tistih dneh 5. do 8. maja. Računali smo, da je nas civilistov 15 do 20 tisoč, pa jih je menda nekaj manj. In še pozneje je prihajala slovenska vojska, ki je šla tudi do 15.000 mož.

Par tisoč civilistov so zavezniški pripeljali 11. maja iz Celovca in Beljaka v Videm, (Udine) in od tod v torek, 15. maja v Monigo pri Trevisu. "V iste vojaške barake nas vodijo, kjer smo nekaj preživljali laško internacijo", mi je spotoma pravil brat, ki je 9 mesecev, od julija 1942 do marca 1943 hiral od lakote in laških dobtov. Res se je (in z njim tudi mi) kmalu znašel v isti baraki in v isti sobi. Pa se je bridko zjokal.

Doživeli smo tiste grozne dni, ko so nam povedali, da so bili slovenski vojaki (bivši domobranci) izročeni partizanom — vrnjeni v peklo, iz katerega so se komaj rešili. "9 do 12 tisoč najboljših fantov in mož je šlo in sedaj pa pridemo še mi na vrsto", tako so govorili begunski taboriščniki in čakali v onemeli grozi.

Pozneje so nas še vozili proti jugu. Nekateri smo ostali v obmorski Senjgalliji, kakih 1.500 pa v 120 km od nas od-

daljenem gorskem Serviglianu. Naš križev pot še ni končan, a mu konca tudi še ne vidimo. Ker ste že hoteli ali želeli dobiti opis dogodkov od nekoga, ki jih je v domovini osebno doživljal, sem pisal in pisal. A zdelo se mi je potrebno, da posežem v prve početke te krute dobe. V nasledici dogodkov je namreč vsak korak posameznika, kaj šele celih narodnih plasti, razumljivejši. Pisal sem pa tako, kakor sem doživljal in ne kakor gledam danes nazaj, oziroma vsaj skušal sem biti v tej smislu objektivni. Če se mi ni to povsem posrečilo, je to moja človeška slabost. Namerno nisem hotel delati krivice nikomur, tudi ne partizanom.

— Če denete olupljena jabolka v slano vodo, jih tako obdrži- te lahko dalj časa in med tem jabolka ne spremene barvo.

— Kuhano zelenjavo se mora takoj ko je kuhana servirati, kajti če dalj časa stoji na peči, zgubi svoj sladki okus.

Pomagajte Ameriki, kupujte Victory bonde in znamke.

MALI OGLASI

Furnezi

Novi furnezi za premog, plin, olje, gorko vodo ali paro. Resetting \$15 — čiščenje \$15 premenjamo stare na plin ali olje. Thermostat

Chester Heating Co.

1193 Addison Rd. ENdicott 0487 Govorimo slovensko (x)

Za cementna dela

kot pločnike in driveways pokličite

John Zupancic

18220 Marcela Rd. Tel. KE 4993

(Mo-x)

Prijatelj's Pharmacy

SLOVENSKA LEKARNA

Prescriptions — Vitamins

First Aid Supplies

Vogal St. Clair Ave. in E. 68th

Vas muči naduha?

Pri nas si lahko nabavite najboljše olajšavo za to mučno bolezen. Zdravilo je jamčeno ali pa dobite denar nazaj.

Mandel Drug

Lodi Mandel, Ph. G., Ph. C.

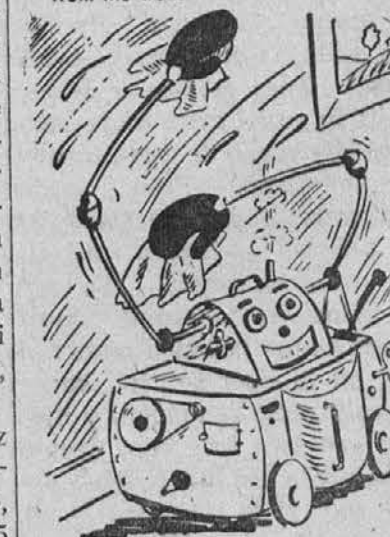
SLOVENSKI LEKARNAR 15702 Waterloo Rd. Cleveland 10, Ohio

Lekarna odprta: Vsak dan od 9:30 dopoldne do 10. zvečer.

Zaprta ves dan ob sredah.

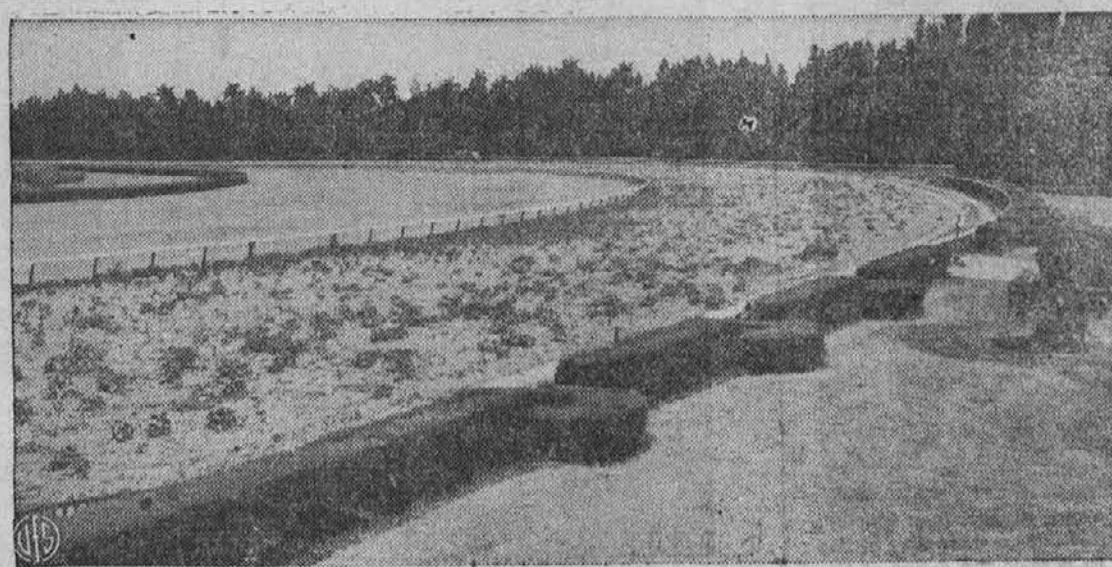
In 2046 A.D.

every family may have a mechanical Bridget to scrub dirt from the walls.

But in 1946, we still have to

save used fat to make enough soap to wash walls and woodwork by hand. Use and re-use food fats and then turn them in to your meat dealer for four cents a pound to make soap and other household essentials. Fats and oils are short the world over. By conserving fats you help to feed the starving millions.

Stročjega fižola bo največ. — Pred par meseci so po tem dirkalnem polju v Hialeah, Fla. dreli konji v dirkah. Da bi dobro ohranili prostor v času, ko ni konjskih dirk, so istega pokrili s slamo in nad 13 akrov tega prostora pa so posadili z razno zelenjavo. Največ bo stročjega fižola, na drugem mestu so "watermelons" in na tretjem mestu pa grah.

DELO DOBIJO

Tovarniški delavci
Stalno delo
40 ur na teden
Dobra plača od ure
VALLEY MOULD & IRON CORP.
3900 E. 91st Street (142)

ŽENSKE ZA ČIŠČENJE

Poln čas
Dnevno 6 zj. do 12. opold.
Stalno delo

Zglasite se v
Employment Office
5. nadstropje

WM. TAYLOR SONS & CO.
(142)

Pomočnice za kafeterijo

in pomivalke posode
Stroj omiva posodo
Prijetni delovni pogoji
Dobra plača od ure
Zglasite se v
Employment Office

Telling Belle-Vernon Co.
3740 Carnegie Ave. (142)

TAPECIRARJI

Morajo biti izkušeni
Polna zaposlitev
Dobra plača
Zglasite se v
Employment Office
5. nadstropje

WM. TAYLOR SONS & CO.
(142)

SLIP COVER OPERATORICE

Morajo biti izkušene
Poln čas
Dobra plača
Zglasite se v
Employment Office
5. nadstropje

WM. TAYLOR SONS & CO.
(142)

DRAPERY OPERATORS

Morajo biti izkušeni
Za poln čas
Dobra plača
Zglasite se v
Employment Office
5. nadstropje

WM. TAYLOR SONS & CO.
(142)

Ženske

za čiščenje

delo ponoči ali podnevi

stalna plača

Zglasite se v

Employment Office

THE MAY CO. (144)

MALI OGLASI

Ali prodajate, ali kupujete

Nagla in zadovoljiva prodaja po pravi ceni.

Specialisti za gostilne

STAUP COMPANY

Al Batich, zastopnik

603 Advance Building

SU 2028 (146)

Slovensko-ameriška

Kuharica se sedaj dobi v Clevelandu

Dobite jo v pisarni August Kollander, 6419 St. Clair Ave.

ter pri Jožetu Grdini, 6113 St. Clair Ave. Oba imata knjige v zalogi in bosta rada postregla rojakinjam, ki želijo imeti to lepo, veliko in koristno knjigo.

Thomas Flower Shop

SLOVENSKA CVETLIČARNA

CVETLICE ZA VSE SLUČAJE

Lepo delo in točna postrežba

14311 ST. CLAIR AVE. Tel. GL 4318

Poslednji dnevi Pompejev

ROMAN

"Ali je res tako lepa, kakor pravijo?"

"Ne vem tega," je odvrnila Nidija. "Kako naj to presojam jaz?"

"Ah, pomislila nisem na to! Sliši pa vsaj, ako že ne moreš videti. Ali ti druge njene sužnje ne povedo, je li lepa?"

"Sužnje, ki med seboj klepetajo, pozabijo često, laskati se svoji gospodinji."

"Pripovedujejo mi, da je lepa."

"Hm! Ali pravijo tudi, da je vitka?"

"Da!"

"Nu, to sem jaz tudi. — Ali ima črne lase?"

"Pravijo mi tako."

"Imam jih jaz tudi. — Ali prihaja Glavk pogosto k njej?"

"Vsak dan," je odgovorila Nidija s pritajenim vzdihljajem.

"Torej vsak dan! Ali mu ugaja?"

"Mislim, da. Saj se kmalu poročita."

"Poročita!" je vzkliknila Julija in pobledela pod umetno rdečico svojih lic ter je skočila na noge. Nidija seveda ni opazila nemira, ki ga je obudila. Julija je molčala nekaj časa; toda nevolja, ki je švigala z obraza, in njene švigače oči bi izdale vsakomur, ki bi mogel videti, kako zelo je bila žaljena njena nečimernost.

"Povedali so mi, da si Tesalka," je rekla čez nekaj časa.

"To sem tudi."

"Tesalija je dežela čarodejstev in čarovnic, talismanov in ljubavnih pijač," — je govorila Julija.

"Bila je vedno sloveča vsled svojih čarodejstev," je odvrnila Nidija bojazljivo.

"Ali umeješ tudi ti kaj, slepa deklica, o začaranju ljubezni?"

"Jaz?" — je zajecjela cvetličarica in "kako naj bi jaz znala kaj takega? — Ne, gotovo ne!"

"Toliko slabše zate! Dala bi ti dovolj denarja, da bi si odkupila svobodo, ako bi bila kaj poučena v takih rečeh."

"Ali kaj more?" je vprašala Nidija — "dovajati lepo

in bogato Julijo na taka vprašanja? Ali ni lepa, ljubezna in bogata? — Ali niso to zadostni čari, da ne potrebuje nikakih čarodejstev?"

"Za vse — da, izvzemši eno samo osebo na svetu," je odgovorila Julija. "Toda tvoja slepota se zdi nalezljiva — in sicer pa dovolj o tem!"

"In tista oseba?" — je vprašala Nidija radovedno.

"Ta ni Glavk," je odgovorila Julija z navadno hinavščino svojega spola. — "Glavk — ne!"

"Nidija se je lahnje oddahnila, Julija pa je po kratkem molku nadaljevala: "Ali ta vdanost Glavkova napram oni Napolitanki ne spominja na vpliv ljubavnih čarov, ki jih je morda, kar mene sicer nič ne briga, uporabila zanj. Slepa deklica, jaz ljubim in — ali naj — Julija to prizna? — On mene ne ljubi! To me ponižuje — ne, ne ponižuje me, to žali moj ponos. Tega nevaleznika bi rada videla pred svojimi nogami — ali ne, da bi ga vzdignila k sebi, ne, marveč da bi mu dala čuti svoje preziranje. Ko sem izvedela, da si Tesalka, sem menila, da si izvedena v temnih skrivnostih svoje domovine."

"Ah, ne!" je vzdihnila Nidija — "rada bi sama, da bi bilo tako!"

"Hvala ti vsaj za to prijazno željo," je rekla Julija, ki pač ni slutila, kakšne misli so izvabile cvetličarici izjavo.

"Toda povej mi, ti često poslušajš klepetanje suženj, ki se vedno radi pečajo s takimi skrivnostnimi sredstvi in radi uporabljajo za svojo ljubezen tudi čare! — Ali si že kdaj slišala o nekem čarovniku z Jutrovega, ki pozna to umetnost, tebi neznano? — To ni morda kak domišljav hiromant, ni kak slepilni glumač, kakršni prihajajo na naše sejme, marveč velik čarovnik iz Indije ali Egipta!"

"Iz Egipta, da," je odgovorila Nidija, ki jo je prertresla nekaka zana, — "kateri Pompejec še ni slišal o Arbacu?"

"Arbac, zares!" je odgovorila Julija, spomniša se tega imena. "Pravijo, da je to mož zvišen nad prazno domišljavost nevednih sleparjev, da zna čitati v zvezdah in pozna skrivnosti noči. Zakaj bi ne poznal tudi tajnosti ljubezni?"

"Ako so na svetu čarovniki, katerih umetnost nadkriljuje vse druge, tedaj je to oni mož," je odgovorila Nidija in se pri tem dotaknila svojega talismana.

"Mož je prebogati, da bi čaral za denar. Ali bi ne mogla iti k njemu?"

"Njegova hiša je nevarna čednosti in lepoti," je odgovorila Nidija. "Tudi sem slišala, da je bolan."

"Nevarna hiša?" jo je prekinila Julija. "Kako to misliš?"

"Tamkaj se uganjajo, vsaj take govorice se širijo, ostudne ponočne orgije."

"Pri Cereri, pri Panu in pri Cibeli! Ti mi vzbujajš mesto bojazni le radovednost," je odgovorila drzna in lahkomiselna Pompejka, "hočem k njemu, da se razgovoriva o ljubezni. Ako dopušča k onim ogrijam tudi ljubezen, tedaj je toliko verjetneje, da pozna njene tajnosti!"

Nidija ni odgovorila ničesar. "Še danes pojdem k njemu," je nadaljevala Julija; "ne, čemu ne takoj?"

"Po dnevu in v sedanjem njegovem položaju se moreš pač še najmanj bati," je odgovorila

Nidija, ki se je vdala tajni želji, hipoma vzbudivši se v njeni duši, da bi izvedela, ali ta čudni Egiptčan res pozna one čare, ki morejo ljubezen vzbuditi in jo prikleniti, o čemur je Tesalka že večkrat slišala govoriti.

"In kdo bi se tudi drznil, žaliti hčer bogatega Dijomeda?" je rekla Julija ošabno. "Tako pojdem k njemu."

"Ali morem pozneje zopet priti k tebi, da izvem o uspehu?" je vprašala Nidija.

"Morala bi te poljubiti za to sočutje, ki ga gojiš za mojo čast. — Da, gotovo. — Za drveči smo nekam povabljeni — pridji jutri ob tem času, in izveš vse. Sicer bom kmalu obilo potrebovala tvoje službe. Vzemi to zapestnico za dobro misel, ki mi je prišla po tvoji zaslugi, in bo di uverjena, da ti bo Julija jako hvaležna za vse, v čemur ji utegneš iti na roko."

"Ne morem sprejeti tvojega daru," je dejala Nidija in položila zapestnico na mizo. "Ali dasi še tako mlada, lahko — čer prav me za to ne kupijo — sočustvujem z onimi, ki ljubijo, — ne da bi bili tudi ljubljani."

"Govoriš kakor svobodna deklica," je odvrnila Julija. "Jaz te tudi hočem osvoboditi. — Zdravstvuj!"

OSMO POGLAVJE.

Julija pri Arbacu. — Uspeh tega sestanka.

Arbac je sedel v sobi, ki je imela na vrt nekak balkon. Lica so mu bila bleda in upala vsled bolečin, ki jih je preстал. Njegova železna narava se je zopet opomogla od nevarnih posledic onega slučajja, ki ga je doletel prav v trenutku, ko je že videl popolno zmago svojih o studnih nakan. Osvežujoč zrak, ki mu je hladil čelo, je oživljal obnemoglo živce, in kri se mu je zopet mirneje nego že nekaj dni pretakala po žilah.

"Tako je torej" je premišljal, "šel mimo mene vihar usode! — Nesreča, ki je imela končati moje življenje, je prišla — ali še sem živ! Zgodilo se je, kakor so mi prorokovale zvezde, in zdaj me čaka na oni strani prepada dolgo, sijajno in srečno življenje. Prestal sem zadnjo nevarnost svoje usode! Zdaj moram le še nasaditi in gojiti vrtnice svoje boljše usode, varno in brez strahu za bodočnost. Pred vsemi sladkostmi, tudi pred sladkostmi ljubezni — hočem zdaj živeti najprej osveti! Ta grški pobič, ki je stopil moji strasti na pot in uničil moje načrte, mi je sicer še ušel, ko se je imelo jeklo že omočiti v njegovo proketo kri, toda drugič mi ne uteče več. — Kakšno osveto naj si le izberem? — O tem moram temeljito razmisljati. O, Ato, ako si res boginja, navdajni me s svojo navdušenostjo!"

Egiptčan je nekaj časa razmišljal, toda kazal je, da mu ne pride nič gotovega in zadostnega na misel. Načrt za načrtom je moral popuščati in obračal se je z velikim mirom z ene strani na drugo. Večkrat se je udaril na prsi in glasno zajecal v zarečem hrepenenju po osveti in obenem svest si nezmoglosti, da bi jo mogel izvršiti tako hitro, kakor si je želel. — Tu je vstopil mlad suženj bojazljivo v sobo.

"Neka, po njeni obleki in spremljajoči jo sužnji sodeč, odlična gospa je pravkar prišla in želi z Arbacom govoriti."

"Neka gospa!" — in žile so mu začele hitreje tolči. "Ali je mlada?"

"Obraz ima zakrit s tenčico, toda po vitki postavi se zdi mlada."

"Pusti jo k meni," — je dejal Egiptčan, ki mu je šinila v glavo misel, da bi ta tujka utegnila biti Jone.

Toda že na prvi pogled je spoznal, da se je motil. Bila je sicer po prilikki enako velika, morda tudi enako stara, kakor Jone, lepše in pravilnejše postavice celo; tako bilo je nekaj tako divnega in milega v vsaki kretnji brezprimerne Napolitanke, v njenem čednem in priprostem obličju, v njenem dostojanstvenem in vendar skromnem vedenju — in znatnost zahtevajoča veličanstvenost žene sta bili združeni v njej.

"Oprosti, da ti ne pridem naproti," je dejal Arbac, "ker še trpim na neki bolezn, ki me je bila napadla."

"Oprosti ti, veliki Egiptčan!" — je odgovorila Julija, ki je

skušala prikriti s prilizjenostjo strah, ki se je je polotil. — "Odpusti nesrečnici, ki išče tolažbe pri tvoji modrosti."

"Pridi bliže, lepa tujka," je dejal Arbac, "in govori brezskrbno in odkritosrečno."

Julija je sedla na naslanjač poleg Egiptčana in se vsa osupla ogledavala po sobi, katere dragocena oprava je prekašala celo razkošnost v hiši njene očeta. Z nekim prečudnim čustvom jo je tudi prešinjal pogled na hijeroglifne napise po stenah, na trinožnik tam blizu, pred vsem pa na ono resno in umerjeno vedenje Arbacevo. En del njegovih črnih kodrov je bil ovit v belo tenčico, ki je visela do tal. "Njegove poteze so bile toliko izrazite vsled bledega obraza, njegovi temni, plameneči pogledi pa so hoteli prodreti tenčico na Julijinem obrazu, da bi ugledali skrivnosti njene nečimerne in prazne duše."

"In kaj," je spregovoril s tihim in globokim glasom, "kaj te je privedlo k meni, deklica, v hišo tujca iz jutrove dežele?"

"Njegov sloves," je dejala Julija.

"In kakšen?" je vprašal z ironičnim smehljajem.

"Ali res še vprašuješ, Arbac? Ali niso vsi Pompeji polni slovesa o tvoji modrosti?"

"Res, da sem si pridobili nekaj znanja," je odgovoril Arbac. "Ali čemu potrebuje uho krasotice tako resnih skrivnosti?"

"Ah, je odvrnila Julija, ki so jo razvedrili glasovi hvale in laskanja. "Ali nesreča ne išče tolažbe v modrosti in ali ni največja nesreča, ako človek ljubi, pa ni ljubljen?"

NOVA VIŠJA PLAČA!

Vojaki v novi mirodobni Redni Armadi Strica Sama dobivajo sedaj višjo plačo kot kdajkoli prej. Plača prostaka n. pr. je zdaj povišana za 50%. To pa je le ena od mnogih privlačnosti Armadne karijere. Vpišete se lahko ako ste v starosti med 18 in 34 let (17-letniki s dovoljenjem staršev). Preskrbite si VSE podatke in številke o novih povišanih plačah za vse Armadne stopnje pri najbližji U. S. Army postaji za rekrutiranje.

A GOOD JOB FOR YOU
U. S. Army
CHOOSE THIS
FINE PROFESSION NOW!

1268 Ontario St.
Cleveland, Ohio

Pomanjkanje mesa ni dosti skrbelo našega predsednika Trumana. — Na sliki ga vidimo, ko si ogleduje krasno 31 funtov težko ribo "Alaskan King salmon." Guverner Alaske, Ernest H. Gruening (v sredini) je izročil dar predsedniku (desni na sliki) in levi na sliki pa je tajnik notranjih zadev J. A. Krug.

"Ha!" je govoril Arbac, "ali more biti nevrčana ljubezen usoda tolike krasotice? Počasti me, deklica, tudi z dovoljenim pogledom tvojega obličja! Gotovo je to, kar prikriva tenčica, divno."

Julija je menila, da s svojo lepoto čarovnika še bolj pridobiva za svojo usodo. Zato je po kratkem pomisleku takoj odkrila obraz.

(Dalje prihodnjic).

SEDAJ V ZALOGI za takejšnjo inštalacijo

SONNER GAS CONVERTORS
ZA REZIDENCE IN INDUSTRIJO

POPOLNA ZALOGA
VELIKOSTI
ZA VSAKO GRELNO
ZAHTEVO.

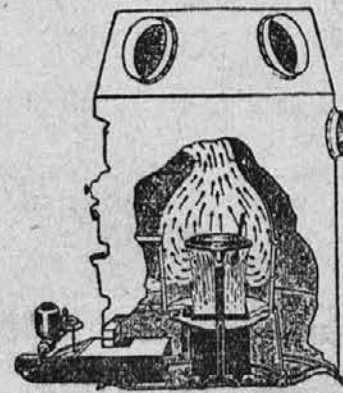
spremenja
furneze za premog
in boilerje
v avtomatično gretje

Kompletno z vsemi
Minneapolis-Honeywell
Kontrolami

POKLICITE ZA PREGLED IN PRERAČUN

HANN 15505 EUCLID AVE.
At Taylor MU. 4200
Heating & Plumbing Supplies Since 1907

STEFAN M. ROBASH, ZASTOPNIK

V BLAG SPOMIN

DRUGE OBLETNICE SMRTI PRELJUBLJENEGA IN NIKDAR POZABLJENEGA SINA IN BRATA

Pfc. John Simoncic

ki je dal svoje mlado življenje za domovino dne 21. julija 1944.

Dve leti v tuji zemlji že počivaš, ljubi sin in brat predragi zdaj bivaš vrh višave jasne, kjer ni trpljenja ne vojske, tam solnce sreče Ti ne vgasne, ker tam vlada presrečni mir.

Zalujoči ostali:

JOHN in FRANCES SIMONCIC, starši;
JOAN in MILDRED URBANIA, sestri.

Cleveland, O. 22. julija 1946.

V BLAG SPOMIN

ČETRTE OBLETNICE PRERANO UMRLEGA NAŠEGA DRAGEGA OČETA

George Kuharja

ki ga že štiri leta krije črna zemlja. Spomin pa živi v nama neuglasljiv, neminljiv na vas, ljubljeni oče. Najini duši, najina srca hrepenita po vas, da bi vam v globoki hvaležnosti izrazila vso najino ljubezen. Toda za vas ni več vrnitve samo še upanje je za naju, da se nekoč snidemo nad zvezdami. Počivajte mirno, snivajte sladko ter uživajte pri Bogu plačilo za vse, kar ste na zemlji storili za naju.

Vaša večno hvaležna

JOHN in MARY KUHAJ,
sin in hči.

Cleveland, O. 22. julija 1946.

V BLAG SPOMIN
SESTE OBLETNICE SMRTI PRELJUBLJENEGA IN NIKDAR POZABLJENEGA SOPROGE

Dorothy Sober

ki je za vedno izdihnila svojo blago dušo dne 21. julija 1940.

Šest let spliš v grobu, v kraju večnega miru; enkrat bomo se združili, prosim za nas pri Bogu.

Zalujoči osatili:

SOPROG in SORODNIKI.

Cleveland, O. 22. julija 1946.

Slight Detour!

Leona Bowen, 10, and Joan Marley, 9, take time out on their way to the butcher to admire the ducks at the Bronx Zoo. Their mothers see that all used fat is salvaged, not only because it helps make soap and other scarce household items, but because salvaged fat relieves pressure on cooking fats and oils, and allows more to be distributed through fat-starved Europe.